

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

KİŞİSEL GELİŞİM ve EĞİTİM ALANI

**OSMANLI TÜRKÇESİNDE ARŞİV METİNLERİ
ve EDEBİ METİNLER**

KURS PROGRAMI

Ankara, 2016

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI.....	1
PROGRAMIN DAYANAĞI	1
PROGRAMIN GİRİŞ KOŞULLARI	1
EĞİTİCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI	1
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAMIN KREDİSİ	2
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ.....	2
OSMANLICA BELGELER	
OSMANLI DEVLET YAZIŞMALARI VE EDEBİ METİNLER	
OSMANLICA EL YAZMASI ESERLER	
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	5
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ	6
BELGELENDİRME	6

PROGRAMIN ADI

Osmanlı Türkçesinde Arşiv Metinleri ve Edebi Metinler

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
3. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 01.01.1975 tarih ve 1 nolu kararıyla onaylanan Sosyal Bilimler Lisesi Osmanlı Türkçesi Dersi (10,11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programları,
4. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 29.07.2016 tarih ve 54 nolu kararıyla onaylanan Osmanlı Türkçesi Dersi (10,11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programları

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULLARI

1. 13 yaşını tamamlamış olmak
2. Lise veya dengi bir okul mezunu olmak.
3. Osmanlı Türkçesinde Kolay Metinler eğitimini almış olmak,
4. Osmanlı Türkçesi İmlası eğitimini almış olmak,
5. Osmanlı Türkçesinde Arapça-Farsça Kurallar eğitimini almış olmak,
6. Lise veya lisans/ön lisansta Osmanlıca dersi aldığını belgelendirenlere yapılacak ön yeterlilik sınavından 70 puan almış olanlar.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına" göre atanan Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Türkçe, Din Kültürü, İmam Hatip Meslek Dersleri Öğretmenleri,
2. Fakültelerin, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Türkçe, Din Kültürü, İmam Hatip Liseleri Meslek Dersleri Öğretmenliği Bölümlerinden mezun olup öğretmenlik formasyonu belgesine sahip olanlar,
görevlendirilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Osmanlı Türkçesinde Arşiv Metinleri ve Edebi Metinler kursunu tamamlayan bireylerin;

- 1- Osmanlıca hat türleri hakkında bilgi sahibi olmaları,
- 2- Osmanlı Türkçesinde hat türlerini okuyabilmeleri,
- 3- Osmanlı diplomatikasındaki belge türlerini okuyabilmeleri,

- 4- Osmanlıca matbu eserleri tanıyıp okuyabilmeleri,
- 5- Erken ve geç dönem Osmanlı devlet yazışmalarını okuyabilmeleri,
- 6- Erken ve geç dönem Osmanlı devlet yazışmalarını yorumlayabilmeleri,
- 7- Osmanlıca el yazması eserleri okuyabilmeleri,
amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Osmanlı Türkçesi İmlası aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde uygulanmalıdır:

1. Ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyecek yöntem ve teknikler uygulanır.
2. Kurs Programı, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman ve alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
3. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya diğer kurumlarca açılan ve eğitim-öğretime uygun ortamlarda uygulanır.
4. Kursun öğrenme kazanımlarını sağlamak için gerekli donanımlar ve materyaller sağlanmalıdır.
5. Program uygulanırken mümkün olduğunca bilgisayar destekli slaytlardan ve akıllı tahtalardan faydalanılır.
6. Eğitimciler bireylere rehberlik etmelidir.
7. Bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.
8. Bireylerin aktif olması sağlanır.
9. Bireyler araştırmaya yönlendirilir.
10. Program sonunda bireyin Osmanlı Türkçesinde Arşiv Metinleri ve Edebi Metinler düzeyi ölçülerek değerlendirme yapılır.
11. Kurs programının amaçları ve içeriği yoluyla kursa katılan bireylere aşağıdaki tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Değerler
Kurallara uyma
Sabır
Sorumluluk
Saygı
Hoşgörü
Nezaket
Yardımlaşma
Duyarlılık

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Osmanlı Türkçesinde Arşiv Metinleri ve Edebi Metinler kurs programının süresi; günde en fazla 6 ders saati uygulanacak şekilde toplam 96 saattir. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

OSMANLI TÜRKÇESİNDE ARŞİV METİNLERİ ve EDEBİ METİNLER KURS PROGRAMI

Konular	Süre (Ders Saati)
OSMANLICA BELGELER	32
OSMANLI DEVLET YAZIŞMALARI VE EDEBİ METİNLER	32
OSMANLICA EL YAZMASI ESERLER	32
TOPLAM	96

İÇERİK;

1. OSMANLICA BELGELER

- 1.1. Osmanlıca Hat Türleri
  - 1.1.1. Aklam-ı sitte (muhakkak, reyhanî, sülüs, nesih, tevkii, rika)
  - 1.1.2. Rik'a, talik, divani, müsenna, siyakat, kufi, celi ve gubari hatları
- 1.2. Osmanlı Diplomatasındaki Belge Türleri
  - 1.2.1. Padişaha ait belgeler
  - 1.2.2. Devlet erkânının belgeleri
  - 1.2.3. Merkez-taşra arası yazışmalar
  - 1.2.4. Şehir içi yazışmalar
  - 1.2.5. Dilekçe ve rapor mahiyetindeki belgeler
  - 1.2.6. İfta ve kaza organlarına ait belgeler
- 1.3. Osmanlıca Matbu Eserler
  - 1.3.1. Hikâyeler
  - 1.3.2. Tarih kitapları
  - 1.3.3. Şehadetnameler
  - 1.3.4. Gazeteler

2. OSMANLICA DEVLET YAZIŞMALARI VE EDEBİ METİNLER

- 1.1. Erken ve Geç Dönem Osmanlı Devlet Yazışmaları
  - 1.1.1. Ferman, berat, irade-i seniyye
  - 1.1.2. Buyuruldu, takrir, telhis
  - 1.1.3. Tahrirat, şukka, mürasele
  - 1.1.4. Tezkire, temessük, ilmühaber, kaime
  - 1.1.5. Arzuhal, mazbata, layiha

1.1.6. Fetva, ilam, hüccet, vakfiye

3. OSMANLICA EL YAZMASI ESERLER

- 3.1. Dua kitapları
- 3.2. Şiir kitapları
- 3.3. Mektuplar
- 3.4. Tablolar
- 3.5. Mezar taşları

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre;
  - Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri,
  - Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,
  - Kursiyere kurs sonunda uygulanan yazılı sınavlar,100 puan üzerinden yapılır.
2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.
3. Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
4. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu yazılı materyaller,
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/eğitici tarafından hazırlanan ders notları,
3. Programın uygulanabilmesi için kitap, dergi, sunu, film ve resim kullanılacaktır.

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.